

Σχολή Επιστημών της Αγωγής
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην
Προσχολική Ηλικία

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Κατά την παραμονή στα σχολεία ή σε οποιοδήποτε άλλο εκπαιδευτικό οργανισμό και τη διεξαγωγή έρευνας στο πλαίσιο μαθημάτων, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του ΤΕΑΠΗ δεσμεύονται (α) από τον **Κώδικα Δεοντολογίας Πρακτικής Άσκησης** και (β) από τις **Αρχές Δεοντολογίας της Εκπαιδευτικής Έρευνας με Παιδιά**, ως εξής:

α) Σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Πρακτικής Άσκησης στα σχολεία, προβλέπεται η τήρηση των παρακάτω αρχών και κανόνων:

1. Απαγορεύεται η λήψη φωτογραφιών με τα πρόσωπα των παιδιών.
2. Απαγορεύεται η λήψη φωτογραφιών του υλικού, του χώρου κλπ. χωρίς την άδεια της/του υπεύθυνης/ου εκπαιδευτικού.
3. Όποιο φωτογραφικό ή ηχητικό υλικό συλλέγεται αφορά μόνο και αποκλειστικά την χρήση στο πλαίσιο των εργασιών του Πανεπιστημίου, εφόσον είναι απαραίτητα στοιχεία της εκπαίδευσης στα πλαίσια του μαθήματος.
4. Απαγορεύεται η αναφορά στις εργασίες του ονόματος σχολείου (π.χ. 5ο Νηπιαγωγείο τάδε περιοχής ...) ή όποιου άλλου στοιχείου μπορεί να οδηγήσει στην ταυτοποίηση σχολείου και προσώπων.
5. Απαγορεύεται η με οποιοδήποτε τρόπο δημοσιοποίηση του υλικού των εργασιών σε οποιονδήποτε διαδικτυακό τόπο (μέσα κοινωνικής δικτύωσης, facebook, προσωπικά blogs, ίντερνετ κλπ) ή αλλού. Μια τέτοια ενέργεια, εκτός από το γεγονός ότι δημιουργεί προβλήματα στη σχέση του τμήματος με τα συνεργαζόμενα σχολεία, παραβιάζει το νόμο περί προσωπικών δεδομένων και ενδέχεται να έχει και νομικές κυρώσεις.
6. Η συμμετοχή στις πρακτικές ασκήσεις στα σχολεία περιλαμβάνει τις εξής ανελαστικές δεσμεύσεις:

-άφιξη των φοιτητών και φοιτητριών στα σχολεία στην προβλεπόμενη ώρα χωρίς καθυστερήσεις

-κλειστά κινητά κατά τη διάρκεια της παρουσίας στα σχολεία

-μη κατανάλωση φαγητών και ποτών στο χώρο του σχολείου

-όχι κάπνισμα στους χώρους του σχολείου

-σεβασμός στους κανόνες του σχολείου και στα όρια που θέτουν οι εκπαιδευτικοί

-τήρηση σημειώσεων με διακριτικότητα

-μη εκδήλωση ιδιαίτερης συμπάθειας σε κάποια παιδιά και αποφυγή περιπτώσεων.

7. Τονίζεται ιδιαίτερος ότι η συμμετοχή σε οποιαδήποτε δραστηριότητα εντός εκπαιδευτικών πλαισίων απαιτεί:

-σεβασμό στην αξία κάθε ανθρώπινου όντος

-αποχή από οποιαδήποτε ενέργεια, σχόλια ή ερωτήσεις που υποδηλώνουν κοινωνικές, πολιτισμικές ή έμφυλες διακρίσεις ή διακρίσεις που αφορούν σωματικά χαρακτηριστικά ή σεξουαλικό προσανατολισμό

-σεβασμό στα ζώα, το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

β) Επιπλέον των παραπάνω αρχών και κανόνων, κατά την εκπόνηση οποιασδήποτε ερευνητικής δραστηριότητας σε εκπαιδευτικό περιβάλλον (π.χ. νηπιαγωγείο), τηρούνται οι παρακάτω **Αρχές Δεοντολογίας της Έρευνας και της Έρευνας με Παιδιά:**

1. Έγκυρη ενημέρωση για το σκοπό και τις μεθόδους της έρευνας που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, προσαρμοσμένη στην ηλικία, το επίπεδο κατανόησης και τη γλώσσα των συμμετεχόντων ατόμων.
2. Ενημέρωση για την εθελοντική συμμετοχή στην έρευνα και τη δυνατότητα αποχώρησης από αυτή οποτεδήποτε χωρίς συνέπειες.
3. Αναζήτηση και διασφάλιση της ενυπόγραφης συναίνεσης όλων των ενηλίκων ατόμων που πρόκειται να πάρουν μέρος στην έρευνα.
4. Αναζήτηση και διασφάλιση της ενυπόγραφης συναίνεσης των γονέων ή νομίμων κηδεμόνων, όταν πρόκειται για ανήλικα άτομα. Οι υπογράφωντες πρέπει να έχουν το σύνολο της πληροφόρησης, σε κατάλληλη γλώσσα, καθώς και τη δυνατότητα να αρνηθούν τη συμμετοχή τους. Αυτή η συναίνεση δεν σημαίνει ότι και το παιδί συναινεί, αλλά ότι επιτρέπει στον ερευνητή ή την ερευνήτρια να ζητήσει τη συναίνεση του παιδιού.
5. Στην περίπτωση συμμετοχής ανηλίκων στην έρευνα, αναζητείται και η προφορική συναίνεση του ανήλικου ατόμου.
6. Διασφάλιση άδειας από τις/τους εκπαιδευτικούς του σχολείου, συμμετέχοντες/ουσες ή/και κηδεμόνες για την λήψη φωτογραφιών, την

- μαγνητοφώνηση ή τη μαγνητοσκόπηση ερευνητικού υλικού (π.χ. μαγνητοφώνηση συνεντεύξεων, μαγνητοσκόπηση παρατηρήσεων μέσα στην τάξη).
7. Διασφάλιση της ανωνυμίας και της εμπιστευτικότητας δεδομένων και ευρημάτων. Απαιτείται να είναι εμπιστευτικός και ανώνυμος ο χαρακτήρας κάθε πληροφορίας που αφορά προσωπικά δεδομένα.
  8. Οι ερευνητές/τριες οφείλουν να εξασφαλίσουν ότι οι πληροφορίες φυλάσσονται σε ασφαλές μέρος και ότι οποιαδήποτε μορφή δημοσίευσης, δεν οδηγεί σε παραβίαση της συμφωνημένης εμπιστευτικότητας και ανωνυμίας.
  9. Όλοι και όλες οι συμμετέχοντες και συμμετέχουσες δικαιούνται να λάβουν ενημέρωση σχετικά με τα ευρήματα της έρευνας.

Ειδικότερα στην έρευνα με παιδιά, τονίζεται ότι:

- ✓ Τα παιδιά δεν πρέπει ποτέ να εξαναγκάζονται με οποιονδήποτε τρόπο να συμμετέχουν σε έρευνα.
- ✓ Εφόσον, όπως αναφέρεται παραπάνω, οι ερευνητές/τριες έχουν ενημερώσει για την έρευνα τους γονείς ή νόμιμους κηδεμόνες και έχουν εξασφαλίσει την ενυπόγραφη συναίνεσή τους για τη συμμετοχή του παιδιού, οφείλουν να ζητήσουν και τη συμφωνία του ίδιου του παιδιού, εκτός εάν δεν είναι ικανό να συμφωνήσει (π.χ. τα βρέφη). Τα παιδιά δικαιούνται να λάβουν το σύνολο της πληροφόρησης σε γλώσσα κατανοητή γι' αυτά και να έχουν τη δυνατότητα να αρνηθούν τη συμμετοχή στην έρευνα.
- ✓ Η έρευνα με παιδιά σε θεσμικά πλαίσια (π.χ. σε σχολεία), θέτει ιδιαίτερα ζητήματα δεοντολογίας ως προς την ατομική συναίνεση. Για παράδειγμα, εάν η συμμετοχή των παιδιών είναι ομαδική (π.χ. σε μια σχολική τάξη), οι ερευνητές/τριες οφείλουν να έχουν την ατομική συναίνεση του κάθε παιδιού και όχι μόνο της ομάδας (καθώς τα άτομα-μέλη μιας ομάδας ενδέχεται να πιεσθούν να συμμετάσχουν ενάντια στη θέλησή τους). Επομένως, οι ερευνητές/τριες θα πρέπει να ρωτούν κάθε παιδί ατομικά πριν τη συμμετοχή του στην έρευνα.

Σχολή Επιστημών της Αγωγής
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην
Προσχολική Ηλικία

**ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΩΝ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:

ΑΜ:

ΜΑΘΗΜΑ:

ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ:

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Η αξιοποίηση της μεθοδολογίας και της θεωρίας για την κατανόηση της πολυπλοκότητας των διαδικασιών μάθησης και διδασκαλίας. Συγκεκριμένα.....(συμπληρώνεται από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα ανά μάθημα).

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ/ΟΥΣΕΣ:

Εκπαιδευτικοί Παιδιά Γονείς

Δηλώνω ότι για τη διεξαγωγή της παραπάνω ερευνητικής δραστηριότητας :

1. Έχω διαβάσει, κατανοήσει και αποδέχομαι τον Κώδικα Δεοντολογίας Πρακτικής Άσκησης και τους Κανόνες για την Έρευνα με παιδιά, όπως αυτά αναγράφονται προηγουμένως.
2. Έχω ενημερώσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για το σκοπό και τις διαδικασίες της ερευνητικής δραστηριότητας, την εθελοντική συμμετοχή τους, τη δυνατότητα αποχώρησής τους από την έρευνα και την εμπιστευτικότητα των δεδομένων.
3. Έχω διασφαλίσει την ανωνυμία και την εμπιστευτικότητα της συλλογής, της φύλαξης και της ανάλυσης των ερευνητικών δεδομένων.
4. Έχω εξασφαλίσει τη γραπτή συγκατάθεση των ενήλικων συμμετεχόντων ή κηδεμόνων, καθώς και την προφορική συγκατάθεση των παιδιών.

Ημερομηνία

Υπογραφή φοιτητή/τριας

Σχολή Επιστημών της Αγωγής
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην
Προσχολική Ηλικία

ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΡΕΥΝΑ

Δηλώνω ότι έχω ενημερωθεί για το σκοπό και τις διαδικασίες της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση στις Μεθόδους Έρευνας» και συμφωνώ να συμμετέχω σε αυτήν.

Ναι

Όχι

Ημερομηνία

Όνοματεπώνυμο

Υπογραφή

Σχολή Επιστημών της Αγωγής
Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην
Προσχολική Ηλικία

ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΓΟΝΕΑ Ή ΚΗΔΕΜΟΝΑ ΓΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΝΗΛΙΚΟΥ ΣΕ ΕΡΕΥΝΑ

Δηλώνω ότι έχω ενημερωθεί για το σκοπό και τις διαδικασίες της έρευνας που διεξάγεται στο πλαίσιο του μαθήματος «Πρακτική Άσκηση στις Μεθόδους Έρευνας» και συμφωνώ το παιδί μου να συμμετέχει σε αυτήν.

Ναι

Όχι

Ημερομηνία

Όνοματεπώνυμο

Υπογραφή